

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง โฆษณาคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘

ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. ๒๕๑๘ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้กำหนดขั้นตอนการออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน โดยให้กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชที่ยื่นคำขอ นำปิดประกาศที่กรมวิชาการเกษตร และที่ในเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสทักท้วงภายใน ๓๐ วันนับแต่วันปิดประกาศ นั้น

บัดนี้ ได้มีผู้มายื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชจำนวน ๘ พันธุ์พืช ให้เป็นพันธุ์พืชขึ้นทะเบียน ดังนี้

๑. อ้อยโคลน SRS2000-5-14 หรือศรีสำโรง ๒
๒. หน้าวัวพันธุ์ลำปาง ๘๔-๑ หรือห้างฉัตร ๐๒๔
๓. หน้าวัวพันธุ์ลำปาง ๘๔-๒ หรือห้างฉัตร ๐๒๘
๔. หน้าวัวพันธุ์ลำปาง ๘๔-๓ หรือห้างฉัตร ๐๓๔
๕. หน้าวัวพันธุ์ลำปาง ๘๔-๔ หรือห้างฉัตร ๐๔๙
๖. หน้าวัวพันธุ์ลำปาง ๘๔-๕ หรือห้างฉัตร ๑๓๒
๗. ว่านสี่ทิศลูกผสมพันธุ์อิคาราชิ (Ikarashi)
๘. ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์โอยามา (Oyama)

ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้ตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอประกาศลักษณะประจำพันธุ์เบื้องต้นของพืชทั้ง ๘ พันธุ์พืชให้ทราบโดยทั่วกัน ปราบกฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ และหากมีผู้ใดประสงค์จะทักท้วงหรือมีข้อพิสูจน์ว่าการยื่นคำขอให้ออกหนังสือรับรองพันธุ์พืชขึ้นทะเบียนดังกล่าวเป็นไปโดยมิชอบ ให้แจ้งที่กลุ่มวิจัยการคุ้มครองพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๔๐-๗๒๑๔ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันปิดประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ลงนาม

(นายดำรงค์ จิระสุทัศน์)

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

อ้อยพันธุ์ SRS2000-5-14 หรือศรีสำโรง 2

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 0151

แหล่งที่มาและประวัติ

อ้อยโคลน SRS2000-5-14 ได้จากการผสมเปิดของอ้อยพันธุ์ RT96-018 (KWT7open) ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ตั้งแต่ปี 2539 นำมาคัดเลือกและประเมินผลผลิตการเปรียบเทียบเบื้องต้น การเปรียบเทียบมาตรฐาน การเปรียบเทียบในท้องถิ่นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย ตั้งแต่ปี 2544 จนถึงปัจจุบัน และทดสอบในไร่เกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และอุตรดิตถ์ เพื่อคัดเลือกโคลนอ้อยที่มีลักษณะทางการเกษตรที่ดี (ผลผลิตสูง แตกกอ และไวต่อดี ฯลฯ) เจริญเติบโตได้ดีในสภาพอากาศน้ำฝน ปรับตัวได้กว้าง เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยมีขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการผสมเปิดอ้อยพันธุ์ KWT7 เมื่อปี 2539 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี แล้วคัดเลือกได้อ้อยพันธุ์ RT96-018
2. ดำเนินการผสมเปิดอ้อยพันธุ์ RT96-018 เมื่อปี 2543 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี
3. ทำการคัดเลือกพันธุ์ โดยนำกล้าอ้อยที่ได้จากการผสมพันธุ์จำนวน 11 คู่ผสม จากศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรีนำมาคัดเลือกครั้งที่ 1 และ 2 ในปี 2544-2546 ที่สถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง (ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัยในปัจจุบัน) จนได้พันธุ์ SRS2000-5-14
4. นำพันธุ์ SRS2000-5-14 เข้าประเมินผลผลิตในขั้นตอนต่างๆ
 - การเปรียบเทียบเบื้องต้น ในปี 2545-2548 ที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย
 - การเปรียบเทียบมาตรฐาน ในปี 2547-2551 ที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย
 - การเปรียบเทียบในท้องถิ่น ในปี 2549-2552 ที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย
5. การทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอ้อยโรงงานเพื่อเพิ่มผลผลิตในเขตภาคเหนือตอนล่างในปี 2552-2554 ในไร่เกษตรกรจำนวน 11 แปลง ในเขตพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร 5 แปลง เพชรบูรณ์ 2 แปลง และสุโขทัย 4 แปลง
6. ศึกษาปฏิกิริยาของอ้อยต่อโรคเส้ดำ และโรคเหี่ยวเนาแดง ในปี 2554-2556 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท พืชไร่อุตสาหกรรม วงศ์หญ้า (Gramineae) ขึ้นเป็นกอ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Saccharum officinarum* L.

ทรงกอตั้งตรง ลำต้นมีขนาดปานกลาง ทรงกระบอก มีรอยแตกตื้น ๆ ลายเส้นสีน้ำตาล ปล้องทรงกระบอกสีเขียวอมเหลือง และเป็นสีเหลืองอมเขียวเมื่อต้องแสง การเรียงตัวของปล้องค่อนข้างตรง ตารางไข่ว่านูน ใบมีลักษณะปลายโค้ง ขนาดใหญ่ มีหูใบด้านเดียวรูปสามเหลี่ยม คอใบสีน้ำตาลอมเขียวรูปสามเหลี่ยมปลายตรง กาบใบหลวม หลุดลอกง่าย

ลักษณะทางการเกษตร

ความสูงเฉลี่ย	224 เซนติเมตร
การแตกกอ	6.0 ลำ
จำนวนปล้อง	21.6 ปล้อง
เส้นผ่าศูนย์กลาง	3.46 เซนติเมตร
ผลผลิตเฉลี่ย	18.47 ต้นต่อไร่
- อ้อยปลูก	17.84 ต้นต่อไร่
- อ้อยต่อ 1	18.40 ต้นต่อไร่
- อ้อยต่อ 2	19.18 ต้นต่อไร่
ความหวานเฉลี่ย	13.69 ซีซีเอส
- อ้อยปลูก	13.07 ซีซีเอส
- อ้อยต่อ 1	14.16 ซีซีเอส
- อ้อยต่อ 2	13.84 ซีซีเอส
ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย	2.53 ต้นซีซีเอสต่อไร่
- อ้อยปลูก	2.33 ต้นซีซีเอสต่อไร่
- อ้อยต่อ 1	2.61 ต้นซีซีเอสต่อไร่
- อ้อยต่อ 2	2.65 ต้นซีซีเอสต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 18.47 ต้นต่อไร่ โดยให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ LK92-11 K84-200 และอุทอง ร้อยละ 15 22 และ 23 ตามลำดับ
2. มีความหวานเฉลี่ย 13.69 ซีซีเอส และให้ผลผลิตน้ำตาล 2.53 ต้นซีซีเอสต่อไร่
3. ต้านทานโรคเส้ดำ และต้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดงในระดับปานกลาง
4. นำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เช่น อ้อยคั้นน้ำ อ้อยเคี้ยว และอ้อยงบ เพื่อเพิ่มมูลค่าและทางเลือกให้แก่เกษตรกร

ทรงกอตั้งตรง

แตกกอปานกลาง-มาก

ลำต้นขนาดปานกลางทรงกระบอก
ปล้องเรียงตัวค่อนข้างตรง

ลำต้นมีรอยแตกตื้น ๆ

ใบโค้งปานกลาง ใบขนาดใหญ่ ไม่มีขน

เส้นกลางใบสีขาว-เขียว

ตารูปไข่ปานนูน

คอใบรูปสามเหลี่ยม

ลิ้นใบตรงกลางโป่ง

มีหูใบด้านเดียวรูปสามเหลี่ยมปลายมน

ขนที่กาบใบ

วงจตุรภาคเรียบเรียงตัวไม่เป็นระเบียบ

รูปอ้อยพันธุ์ SRS2000-5-14 หรือศรีสำโรง 2

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-1 หรือห้างฉัตร 024

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 0151

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องการนำเข้าพันธุ์หน้าวัว ช่วยลดต้นทุนการผลิต โดยใช้การปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ที่เป็นพันธุ์ไทย แต่มีคุณลักษณะดีเด่นเทียบเท่าพันธุ์จากต่างประเทศ เช่น ด้านสีสีนจานรองดอก ที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีคุณลักษณะที่ได้มาตรฐานตามที่เป็นความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศเกิดขึ้น แต่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทนทานต่อโรค และแมลงศัตรูพืชได้ดี ประวัติการปรับปรุงพันธุ์หน้าวัว มีดังนี้

ปี 2539–2542 รวบรวมพันธุ์ จำนวน 44 พันธุ์ และขยายพันธุ์แปลงพ่อ-แม่พันธุ์ ปี 2540–2542 ผสมข้ามพันธุ์แบบผสมเปิด (แม่พันธุ์ ผกามาต x พ่อพันธุ์ หรือผสมเปิดโดยไม่ทราบพ่อที่แท้จริง) ทำแปลงปลูกลูกผสมจากการเพาะเมล็ด จำนวน 9,018 ต้น

ปี 2542–2547 คัดเลือกพันธุ์ในแต่ละต้น (ต้นพันธุ์) จากการเพาะเมล็ด 86 ต้น จากแปลงลูกผสม และพันธุ์ที่มีความคงตัวของคุณภาพของดอก ในรอบ 1 ปี จำนวน 13 พันธุ์ ประกอบด้วย ห้างฉัตร 022 , ห้างฉัตร 024 , ห้างฉัตร 026 , ห้างฉัตร 030 , ห้างฉัตร 062 , ห้างฉัตร 061 , ห้างฉัตร 123 , ห้างฉัตร 129 , ห้างฉัตร 144 , ห้างฉัตร 180 , ห้างฉัตร 244 , ห้างฉัตร 309 และห้างฉัตร 318

ปี 2549–2553 การเปรียบเทียบพันธุ์หน้าวัวเบื้องต้นในแปลงและในกระถาง ได้หน้าวัว 3 พันธุ์ คือ ห้างฉัตร 024 ห้างฉัตร 026 และห้างฉัตร 144 และทำการศึกษาเปรียบเทียบพันธุ์ลูกผสมห้างฉัตร 024 กับพันธุ์แม่คือ พันธุ์ผกามาต และพันธุ์ใกล้เคียง คือ พันธุ์นาไก

ปี 2554 เสนอเป็นพันธุ์แนะนำ โดยใช้ชื่อพันธุ์ลำปาง 84-1 หรือห้างฉัตร 024

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ไม้ดอกไม้ประดับ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Anthurium andraeanum* วงศ์ Araceae
ราก/หัว รากอากาศ (aerial roots)
ต้น ไม้เนื้ออ่อน อวบน้ำ (perennial herbaceous) ความสูงต้น 36-60 เซนติเมตร
ใบ แผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูปไข่ (ovate-oblong) ความยาวของแผ่นใบ 21-30 เซนติเมตร ความกว้างของแผ่นใบ 16-20 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ใบอ่อนสีเขียวอ่อน (light green) แผ่นใบทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right angle) กับก้านใบ ความยาวของก้านใบ 36-45 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านใบไม่ปรากฏหรือน้อยมาก

ลักษณะของหุบใบโค้งเข้าหากันแต่ไม่สัมผัสกัน ขอบใบเป็นคลื่น เส้นกลางใบนูน (convex) ความเข้มของสีของเส้นกลางใบเมื่อเทียบกับสีแผ่นใบ อ่อนกว่า (lighter) การทำมุมของส่วนบริเวณปลายใบทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right angle)

ดอก/ช่อดอก

กลุ่มรูปหัวใจ ความยาวของก้านช่อดอก 46-55 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางของก้านช่อดอกมีขนาดเล็ก (small) 0.1-0.4 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านช่อดอกไม่ปรากฏหรือน้อยมาก (absent or very weak) จานรองดอกสีส้มเข้ม จานรองดอกหนา ขนาด 8.5 x 12.9 เซนติเมตร ตำแหน่งของจานรองดอกเมื่อเปรียบเทียบกับระดับของใบสูงกว่ามาก (far above) ความยาวของจานรองดอก 10-15 เซนติเมตร ความกว้างของจานรองดอกกว้างมาก (very broad) มากกว่า 15 เซนติเมตร จานรองดอกรูปใบหอกแกมไข่ (ovate-oblongate) หูจานรองดอกมีลักษณะหุบมน (adpressed) บริเวณส่วนปลายของจานรองดอกมน (obtuse) ปลายจานรองดอกเป็นติ่งแหลม (cuspidate) ความสมมาตรของจานรองดอกปานกลาง (medium) สีด้านบนของจานรองดอกมีสีเดียว (mono colour) คือ สีแดง รูปแบบของสีเป็นสีเดียว (plain colour) การมีสีเขียวร่วมกับสีอื่นบนจานรองดอก (โอบาเกะ) ไม่มี (absent) ไม่มีมีสีที่ขอบ สีหลักด้านบนของจานรองดอก N30A (RHA color chart) สีหลักด้านล่างของจานรองดอก 32A (RHA color chart) สีรองด้านบนของจานรองดอกไม่มี บริเวณตอนกลางของจานรองดอกเมื่อตัดตามขวางรูปร่างเว้า (concave) มุมของส่วนปลายของจานรองดอกทำมุมกับก้านช่อดอกเป็นมุมแหลม (acute) ความยาวของปลีดอกเมื่อเทียบกับจานรองดอกมากกว่า 120 เปอร์เซ็นต์ ขนาดของปลีดอกน้อยกว่า 0.8 เซนติเมตร ไม่มีการม้วนงอของปลี ความโค้งงอตามแนวยาวของแกนปลีดอกโค้งลงมาก (strongly recurved) ปลีดอกรูปร่างเรียว (tapering) สีขาวเหลือง สีหลักของปลีดอกก่อนที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นสีเหลือง (yellow) สีหลักปลีดอกหลังจากที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นสีขาว (white) จำนวนดอก 6 ดอก/ต้น/ปี

ลักษณะอื่น ๆ

อายุการปักแจกัน 12 วัน

ภาพดอกและใบของพันธุ์ลำปาง 84-1 หรือห้างฉัตร 024

แม่พันธุ์ : ผกามาศ

พันธุ์ใกล้เคียง : นาโก

แปลงเปรียบเทียบพันธุ์

สภาพกระถาง

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-1 หรือห้างฉัตร 024

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-2 หรือห้างฉัตร 028

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 0151

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องการนำเข้าพันธุ์หน้าวัว ช่วยลดต้นทุนการผลิต โดยใช้การปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ที่เป็นพันธุ์ไทย แต่มีคุณลักษณะดีเด่นเทียบเท่าพันธุ์จากต่างประเทศ เช่น ด้านสีสีนจานรองดอก ที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีคุณลักษณะที่ได้มาตรฐานตามที่เป็นความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศเกิดขึ้น แต่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทนทานต่อโรค และแมลงศัตรูพืชได้ดี ประวัติการปรับปรุงพันธุ์หน้าวัว มีดังนี้

ปี 2539-2542 รวบรวมพันธุ์ จำนวน 44 พันธุ์ และขยายพันธุ์แปลงพ่อ-แม่พันธุ์

ปี 2540-2542 ผสมข้ามพันธุ์แบบผสมเปิด (แม่พันธุ์ ผกา มาศ x พ่อพันธุ์ หรือผสมเปิดโดยไม่ทราบพ่อที่แท้จริง) ทำแปลงปลูกผสมจากการเพาะเมล็ด จำนวน 9,018 ต้น

ปี 2542-2547 คัดเลือกพันธุ์ในแต่ละต้น (ต้นพันธุ์) จากการเพาะเมล็ด 86 ต้น จากแปลงลูกผสม และพันธุ์ที่มีความคงตัวของคุณภาพของดอก ในรอบ 1 ปี จำนวน 13 พันธุ์ ประกอบด้วย ห้างฉัตร 022 , ห้างฉัตร 024 , ห้างฉัตร 028 , ห้างฉัตร 030 , ห้างฉัตร 062 , ห้างฉัตร 061 , ห้างฉัตร 123 , ห้างฉัตร 129 , ห้างฉัตร 144 , ห้างฉัตร 180 , ห้างฉัตร 244, ห้างฉัตร 309 และห้างฉัตร 318

ปี 2549-2553 การเปรียบเทียบพันธุ์หน้าวัวเบื้องต้นในแปลงและในกระถาง ได้หน้าวัว 3 พันธุ์ คือ ห้างฉัตร 024 ห้างฉัตร 028 และห้างฉัตร 144 และทำการศึกษาเปรียบเทียบพันธุ์ลูกผสมห้างฉัตร 028 กับพันธุ์แม่คือ พันธุ์ผกา มาศ และพันธุ์ใกล้เคียง คือ พันธุ์ Acropolis

ปี 2554 เสนอเป็นพันธุ์แนะนำ โดยใช้ชื่อพันธุ์ลำปาง 84-2 หรือห้างฉัตร 028

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ไม้ดอกไม้ประดับ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Anthurium andraeanum* วงศ์ Araceae
ราก/หัว รากอากาศ (aerial roots)
ต้น ไม้เนื้ออ่อน อวบน้ำ (perennial herbaceous) ขนาด 36-60 เซนติเมตร
ใบ แผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูปไข่ (ovate-oblong) ความยาวของแผ่นใบ 31-40 เซนติเมตร ความกว้างของแผ่นใบ 16-20 เซนติเมตร ปลายใบเรียวแหลมแคบ (narrow acuminate) ใบอ่อนสีแดงปนน้ำตาล (reddish brown) แผ่นใบทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right angle) กับก้านใบ ความยาวของก้านใบ 36-45 เซนติเมตร สีม่วง

แดงที่ก้านใบไม่ปรากฏหรือน้อยมาก ลักษณะของหุบใบสัมผัสกัน (touching) ขอบใบไม่เป็นคลื่น เส้นกลางใบนูน (convex) ความเข้มของสีของเส้นกลางใบเมื่อเทียบกับสีแผ่นใบอ่อนกว่า (lighter) การทำมุมของส่วนบริเวณปลายใบทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right angle)

ดอก/ช่อดอก

กลุ่มรูปหัวใจ ความยาวของก้านช่อดอก 36-45 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางของก้านช่อดอก มากกว่า 0.8 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านช่อดอกปรากฏปานกลาง (medium) จานรองดอกสีขาว ขนาด 13.6 x 15.6 เซนติเมตร ตำแหน่งของจานรองดอกเมื่อเปรียบเทียบกับระดับของใบสูงอย่างมาก (far above) ความยาวของจานรองดอกมากกว่า 20 เซนติเมตร ความกว้างของจานรองดอกกว้างมาก (very broad) จานรองดอกใบหอกแกมไข่ (ovate-oblongate) หูจานรองดอกมีลักษณะซ้อนทับกัน (overlapping) บริเวณส่วนปลายของจานรองดอกแหลม (acute) ปลายจานรองดอกเป็นติ่งเรียวแหลมแคบ (narrow acuminate) ความสมมาตรของจานรองดอกปานกลาง (medium) รูปแบบของสีเป็นสีเดียว (plain colour) สีด้านบนของจานรองดอกมีสีเดียว (mono colour) คือ สีแดง มีสีเขียวร่วมกับสีอื่นบนจานรองดอก (โอบาเกะ) ไม่มีมีสีที่ขอบ สีหลักด้านบนของจานรองดอก 155B (RHA color chart) สีรองด้านบนของจานรองดอก 157A (RHA color chart) สีหลักด้านล่างของจานรองดอก 155B (RHA color chart) บริเวณตอนกลางของจานรองดอกเมื่อตัดตามขวางรูปร่างเว้า (concave) มุมของส่วนปลายของจานรองดอกที่ทำมุมกับก้านช่อดอกเกือบตั้งฉาก (approximately right angle) ความยาวของปลีดอกเมื่อเทียบกับจานรองดอกปานกลาง (medium) 76-100 เปอร์เซ็นต์ ขนาดของปลีดอกน้อยกว่า 0.8 เซนติเมตร ไม่มีการม้วนงอของปลี ความโค้งงอตามแนวยาวของแกนปลีดอกโค้งลงมาก (strongly recurved) ปลีดอกรูปร่างเรียว (tapering) สีขาวเหลือง สีหลักของปลีดอกก่อนที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นสีแดงม่วง (red purple) สีหลักปลีดอกหลังจากที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นสีขาว (white) จำนวนดอก 7 ดอก/ต้น/ปี

ลักษณะอื่น ๆ

อายุการปักแจกัน 13 วัน

ภาพดอกและใบของพันธุ์ลำปาง 84-2 หรือห้างฉัตร 028

แม่พันธุ์ : ผกามาศ

พันธุ์ใกล้เคียง : Acropolis

แปลงเปรียบเทียบพันธุ์

สภาพกระถาง

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-2 หรือห้างฉัตร 028

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-3 หรือห้างฉัตร 034

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 0151

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องการนำเข้าพันธุ์หน้าวัว ช่วยลดต้นทุนการผลิต โดยใช้การปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ที่เป็นพันธุ์ไทย แต่มีคุณลักษณะดีเด่นเทียบเท่าพันธุ์จากต่างประเทศ เช่น ด้านสีสีนจานรองดอก ที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีคุณลักษณะที่ได้มาตรฐานตามที่เป็นความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศเกิดขึ้น แต่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทนทานต่อโรค และแมลงศัตรูพืชได้ดี ประวัติการปรับปรุงพันธุ์หน้าวัว มีดังนี้

ปี 2539-2542 รวบรวมพันธุ์ จำนวน 44 พันธุ์ และขยายพันธุ์แปลงพ่อ-แม่พันธุ์

ปี 2540-2542 ผสมข้ามพันธุ์แบบผสมเปิด (แม่พันธุ์ Fantasia x พ่อพันธุ์ที่ไม่ทราบแน่นอน) ทำแปลงลูกผสมจากการเพาะเมล็ด จำนวน 814 ต้น

ปี 2542-2545 คัดเลือก 38 ต้น เป็นพันธุ์ที่มีความคงตัวคุณภาพของดอก ในรอบ 1 ปี จำนวนพันธุ์ ประกอบด้วย ห้างฉัตร 001 , ห้างฉัตร 019 , ห้างฉัตร 034 , ห้างฉัตร 100 , ห้างฉัตร 105 , ห้างฉัตร 128 , ห้างฉัตร 130 , ห้างฉัตร 132 , ห้างฉัตร 133 , ห้างฉัตร 136 , ห้างฉัตร 141 , ห้างฉัตร 157 , ห้างฉัตร 159 , ห้างฉัตร 160 , ห้างฉัตร 235 , ห้างฉัตร 297 , ห้างฉัตร 304 , ห้างฉัตร 305 , ห้างฉัตร 306 , ห้างฉัตร 307

ปี 2549-2553 การเปรียบเทียบพันธุ์หน้าวัวเบื้องต้นในแปลงและในกระถาง ได้คัดเลือกไว้ 2 พันธุ์ คือ พันธุ์ห้างฉัตร 034 และพันธุ์ห้างฉัตร 132 แล้วทำการเปรียบเทียบพันธุ์ลูกผสมห้างฉัตร 034 กับพันธุ์แม่ คือพันธุ์ Fantasia และพันธุ์ใกล้เคียง คือ พันธุ์ Tropical

ปี 2554 เสนอเป็นพันธุ์แนะนำ โดยใช้ชื่อพันธุ์ลำปาง 84-3 หรือห้างฉัตร 034

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ไม้ดอกไม้ประดับ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Anthurium andraeanum* วงศ์ Araceae
ราก/หัว รากอากาศ (aerial roots)
ต้น ไม้เนื้ออ่อน อวบน้ำ (perennial herbaceous) ขนาด 36-60 เซนติเมตร
ใบ แผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูปไข่ (ovate-oblong) ความยาวของแผ่นใบมากกว่า 40 เซนติเมตร ความกว้างของแผ่นใบมากกว่า 20 เซนติเมตร ปลายใบแหลมกว้าง (broad acute) ใบอ่อนสีเขียวปนน้ำตาล (greenish brown) แผ่นใบทำมุมเกือบตั้งฉาก

(approximately right angle) ก้านใบ ความยาวของก้านใบ 26-35 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านใบเข้ม (strong) ลักษณะของหุบซ้อนทับกัน (overlapping) ขอบใบไม่เป็นคลื่น เส้นกลางใบนูน (convex) ความเข้มของสีของเส้นกลางใบเมื่อเทียบกับสีแผ่นใบอ่อนกว่า (lighter) การทำมุมของส่วนบริเวณปลายใบทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right angle)

ดอก/ช่อดอก

กลุ่มรูปหัวใจ ความยาวของก้านช่อดอกมากกว่า 55 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางของก้านช่อดอกใหญ่ (large) มากกว่า 0.8 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านช่อดอกเข้มมาก (very strong) จานรองดอกสีแดง ขนาด 12.9 x 14.4 เซนติเมตร ตำแหน่งของจานรองดอกเมื่อเปรียบเทียบกับระดับของใบสูงกว่าเล็กน้อย (slightly above) ความยาวของจานรองดอกยาวมาก (very long) มากกว่า 20 เซนติเมตร ความกว้างของจานรองดอกกว้างมาก (very broad) มากกว่า 15 เซนติเมตร จานรองดอกใบหอกแกมไข่ (ovate-oblong) หูจานรองดอกมีลักษณะหุบมน (adpressed) บริเวณส่วนปลายของจานรองดอกมน (obtuse) ปลายจานรองดอกเป็นเป็นติ่งแหลม (cuspidate) ความสมมาตรของจานรองดอกมาก (strong) รูปแบบของสีเป็นสีเดียว (plain colour) สีด้านบนของจานรองดอกมีสีเดียว (mono colour) ไม่มีสีเขียวร่วมกับสีอื่นบนจานรองดอก (โอบาเกะ) ไม่มีมีสีที่ขอบ สีหลักด้านบนของจานรองดอก 46B (RHA color chart) สีหลักด้านล่างของจานรองดอก 46D (RHA color chart) บริเวณตอนกลางของจานรองดอกเมื่อตัดตามขวางรูปร่างเว้า (concave) มุมของส่วนปลายของจานรองดอกที่ทำมุมกับก้านช่อดอกเกือบตั้งฉาก (approximately right angle) ความยาวของปลีดอกเมื่อเทียบกับจานรองดอกยาวมาก (very long) มากกว่า 120 เปอร์เซ็นต์ ขนาดของปลีดอกปานกลาง (medium) 0.8-1.6 เซนติเมตร ไม่มีการม้วนงอของปลี ความโค้งงอตามแนวยาวของแกนปลีดอกโค้งลงมาก (strongly recurved) ปลีดอกรูปร่างเรียว (tapering) สีขาวเหลือง สีหลักของปลีดอกก่อนที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นส้ม (orange) สีหลักปลีดอกหลังจากที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นสีขาว (white) จำนวนดอก 6 ดอก/ต้น/ปี

ลักษณะอื่น ๆ

อายุการปักแจกัน 14 วัน

ภาพดอกและใบของพันธุ์ลำปาง 84-3 หรือห้างฉัตร 034

แม่พันธุ์ : Fantasia

พันธุ์ใกล้เคียง : Tropical

แปลงเปรียบเทียบพันธุ์

และสภาพกระถาง

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-3 หรือห้างฉัตร 034

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-4 หรือห้างฉัตร 049

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 0151

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องการนำเข้าพันธุ์หน้าวัว ช่วยลดต้นทุนการผลิต โดยใช้การปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ที่เป็นพันธุ์ไทย แต่มีคุณลักษณะดีเด่นเทียบเท่าพันธุ์จากต่างประเทศ เช่น ด้านสีสีนจานรองดอก ที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีคุณลักษณะที่ได้มาตรฐานตามที่เป็นความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศเกิดขึ้น แต่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทนทานต่อโรค และแมลงศัตรูพืชได้ดี ประวัติการปรับปรุงพันธุ์หน้าวัว มีดังนี้

ปี 2539–2542 รวบรวมพันธุ์ จำนวน 44 พันธุ์ และขยายพันธุ์แปลงพ่อ-แม่พันธุ์

ปี 2542–2544 ผสมข้ามพันธุ์ (แม่พันธุ์ midori x พ่อพันธุ์ที่ไม่ทราบแน่ชัด) ทำแปลงลูกผสมจากการเพาะเมล็ด จำนวน 792 ต้น

ปี 2544–2546 คัดเลือกต้นพันธุ์จากการเพาะเมล็ด 47 ต้น เนื่องจากเป็นการผสมเปิดไม่มีการควบคุมการถ่ายละอองเกสรจากแปลงลูกผสม ที่มีความคงตัวของการออกดอก และคุณภาพของดอกในแต่ละรุ่น ในรอบ 1 ปี ซึ่งได้ดำเนินการคัดเลือกและให้รหัสพันธุ์ห้างฉัตร จำนวน 9 พันธุ์ ประกอบด้วย ห้างฉัตร 020 , ห้างฉัตร 028 , ห้างฉัตร 038 , ห้างฉัตร 049 , ห้างฉัตร 074 , ห้างฉัตร 234 , ห้างฉัตร 239 , ห้างฉัตร 207 และห้างฉัตร 264

ปี 2548–2553 การเปรียบเทียบพันธุ์หน้าวัวเบื้องต้นในแปลง และในกระถาง ได้คัดเลือกไว้จำนวน 1 พันธุ์ คือ พันธุ์ลำปาง 84-4 หรือห้างฉัตร 049 แล้วทำการเปรียบเทียบพันธุ์หน้าวัวลูกผสมห้างฉัตร 049 กับพันธุ์ Midori ซึ่งเป็นทั้งพันธุ์แม่และพันธุ์ใกล้เคียง

ปี 2554 เสนอเป็นพันธุ์แนะนำ โดยใช้ชื่อพันธุ์ลำปาง 84-4 หรือห้างฉัตร 049

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ไม้ดอกไม้ประดับ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Anthurium andraeanum* วงศ์ Araceae
ราก/หัว รากอากาศ (aerial roots)
ต้น ไม้เนื้ออ่อน อวบน้ำ (perennial herbaceous) ขนาด 36-60 เซนติเมตร
ใบ แผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูปไข่ (ovate-oblong) ความยาวของแผ่นใบ 21-30 เซนติเมตร ความกว้างของแผ่นใบ 16-20 เซนติเมตร ปลายใบแหลมกว้าง (broad acute) ใบอ่อนสีเขียวอ่อน (light green) แผ่นใบทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right

angle) กับก้านใบ ความยาวของก้านใบ 36-45 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านใบไม่ปรากฏ หรือน้อยมาก ลักษณะของหูใบโค้งเข้าหากันแต่ไม่สัมผัสกัน ขอบใบไม่เป็นคลื่น เส้นกลาง ใบนูน (convex) ความเข้มของสีของเส้นกลางใบเมื่อเทียบกับสีแผ่นใบอ่อนกว่า (lighter) การทำมุมของส่วนบริเวณปลายใบทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right angle)

ดอก/ช่อดอก

กลุ่มรูปหัวใจ ความยาวของก้านช่อดอก 46-55 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางของก้านช่อดอกใหญ่ (large) มากกว่า 0.8 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านช่อดอกไม่ปรากฏหรือน้อยมาก จานรองดอกสีเขียวเข้ม ขนาด 12.2 x 14.5 เซนติเมตร ตำแหน่งของจานรองดอกเมื่อเปรียบเทียบกับระดับของใบสูงกว่ามาก (far above) ความยาวของจานรองดอกยาวมาก (very long) ความกว้างของจานรองดอกกว้างมาก (very broad) จานรองดอกใบหอกแกมไข่ (ovate-oblongate) หูจานรองดอกมีลักษณะซ้อนทับกัน (overlapping) บริเวณส่วนปลายของจานรองดอกแหลม (acute) ปลายจานรองดอกเป็นติ่งแหลม (cuspidate) ความสมมาตรของจานรองดอกมาก (strong) รูปแบบของสีเป็นสีเดียว (plain colour) สีด้านบนของจานรองดอกมีสีเดียว (mono colour) ไม่มีสีเขียวร่วมกับสีอื่นบนจานรองดอก (โอบาเกะ) ไม่มีมีสีที่ขอบ สีหลักด้านบนของจานรองดอก 141B (RHA color chart) สีหลักด้านล่างของจานรองดอก 141D (RHA color chart) บริเวณตอนกลางของจานรองดอกเมื่อตัดตามขวางรูปร่างนูน (convex) มุมของส่วนปลายของจานรองดอกที่ทำมุมกับก้านช่อดอกเกือบตั้งฉาก (approximately right angle) ความยาวของปลีดอกเมื่อเทียบกับจานรองดอกยาวมาก (very long) ขนาดของปลีดอกเล็ก (small) ไม่มีการม้วนงอของปลี ความโค้งงอตามแนวยาวของแกนปลีดอกโค้งลงมาก (strongly recurved) ปลีดอกรูปร่างเรียว (tapering) สีขาวเหลือง สีหลักของปลีดอกก่อนที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นอื่น ๆ (other) สีหลักปลีดอก หลัง จากที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นสีขาว (white) จำนวนดอก 8 ดอก/ต้น/ปี

ลักษณะอื่น ๆ

อายุการปักแจกัน 14 วัน

ภาพดอกและใบของพันธุ์ลำปาง 84-4 หรือห้างฉัตร 049

แม่พันธุ์และพันธุ์ใกล้เคียง : Midori

แปลงเปรียบเทียบพันธุ์

สภาพกระถาง

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-4 หรือห้างฉัตร 049

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-5 หรือห้างฉัตร 132

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถ.พหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 02 579 0151

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง ได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องการนำเข้าพันธุ์หน้าวัว ช่วยลดต้นทุนการผลิต โดยใช้การปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ที่เป็นพันธุ์ไทย แต่มีคุณลักษณะดีเด่นเทียบเท่าพันธุ์จากต่างประเทศ เช่น ด้านสีสีนจานรองดอก ที่มีความหลากหลายมากขึ้น มีคุณลักษณะที่ได้มาตรฐานตามที่เป็นความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศเกิดขึ้น แต่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ทนทานต่อโรค และแมลงศัตรูพืชได้ดี ประวัติการปรับปรุงพันธุ์หน้าวัว มีดังนี้

ปี 2539-2542 รวบรวมพันธุ์ จำนวน 44 พันธุ์ และขยายพันธุ์แปลงพ่อ-แม่พันธุ์

ปี 2540-2542 ผสมข้ามพันธุ์แบบผสมเปิด (แม่พันธุ์ Fantasia x พ่อพันธุ์ที่ไม่ทราบแน่นอน) ทำแปลงลูกผสมจากการเพาะเมล็ด จำนวน 814 ต้น

ปี 2542-2545 คัดเลือก 38 ต้น เป็นพันธุ์ที่มีความคงตัวคุณภาพของดอก ในรอบ 1 ปี จำนวนพันธุ์ ประกอบด้วย ห้างฉัตร 001 , ห้างฉัตร 019 , ห้างฉัตร 034 , ห้างฉัตร 100 , ห้างฉัตร 105 , ห้างฉัตร 128 , ห้างฉัตร 130 , ห้างฉัตร 132 , ห้างฉัตร 133 , ห้างฉัตร 136 , ห้างฉัตร 141 , ห้างฉัตร 157 , ห้างฉัตร 159 , ห้างฉัตร 160 , ห้างฉัตร 235 , ห้างฉัตร 297 , ห้างฉัตร 304 , ห้างฉัตร 305 , ห้างฉัตร 306 , ห้างฉัตร 307

ปี 2549-2553 การเปรียบเทียบพันธุ์หน้าวัวเบื้องต้นในแปลงและในกระถาง ได้คัดเลือกไว้ 2 พันธุ์ คือพันธุ์ห้างฉัตร 034 และพันธุ์ห้างฉัตร 132 แล้วทำการเปรียบเทียบพันธุ์ลูกผสมห้างฉัตร 132 กับพันธุ์แม่ คือพันธุ์ Fantasia และพันธุ์ใกล้เคียง คือ พันธุ์ Dusty Rose

ปี 2554 เสนอเป็นพันธุ์แนะนำ โดยใช้ชื่อพันธุ์ลำปาง 84-5 หรือห้างฉัตร 132

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ไม้ดอกไม้ประดับ ชื่อวิทยาศาสตร์ *Anthurium andraeanum* วงศ์ Araceae
ราก/หัว รากอากาศ (aerial roots)
ต้น ไม้เนื้ออ่อน อวบน้ำ (perennial herbaceous) ขนาด 36-60 เซนติเมตร
ใบ แผ่นใบรูปขอบขนานแกมรูปไข่ (ovate-oblong) ความยาวของแผ่นใบ 21-30 เซนติเมตรความกว้างของแผ่นใบ 16-20 เซนติเมตร ปลายใบแหลมกว้าง (broad acute) ใบอ่อนสีเขียวปนน้ำตาล (greenish brown) แผ่นใบทำมุมเกือบตั้งฉาก

(approximately right angle) ก้านใบ ความยาวของก้านใบ 15-25 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านใบน้อย (weak) ลักษณะของหูใบโค้งเข้าหากันแต่ไม่สัมผัสกัน ขอบใบเป็นคลื่น เส้นกลางใบนูน (convex) ความเข้มของสีของเส้นกลางใบเมื่อเทียบกับสีแผ่นใบอ่อนกว่า (lighter) การทำมุมของส่วนบริเวณปลายใบทำมุมเกือบตั้งฉาก (approximately right angle)

ดอก/ช่อดอก

กลุ่มรูปหัวใจ ความยาวก้านดอก 38.6 เซนติเมตร ความยาวของก้านช่อดอกยาวมาก (very long) เส้นผ่าศูนย์กลางของก้านช่อดอกใหญ่ (large) มากกว่า 0.8 เซนติเมตร สีม่วงแดงที่ก้านช่อดอกเข้มมาก (very strong) จานรองดอกสีชมพูเข้ม ขนาด 9.3 x 10.5 เซนติเมตร ตำแหน่งของจานรองดอกเมื่อเปรียบเทียบกับระดับของใบสูงกว่ามาก (far above) ความยาวของจานรองดอกยาวมาก (very long) ความกว้างของจานรองดอกกว้างมาก (very broad) จานรองดอกใบหอกแกมไข่ (ovate-oblongate) หูจานรองดอกมีลักษณะโค้งเข้าหากันแต่ไม่สัมผัสกัน บริเวณส่วนปลายของจานรองดอกมน (obtuse) ปลายจานรองดอกเป็นเป็นติ่งแหลม (cuspidate) ความสมมาตรของจานรองดอกปานกลาง (medium) รูปแบบของสีเป็นสีเดียว (plain colour) สีด้านบนของจานรองดอกมีสีเดียว (mono colour) ไม่มีสีเขียวร่วมกับสีอื่นบนจานรองดอก (โอบาเกะ) ไม่มีสีที่ขอบ สีหลักด้านบนของจานรองดอก 45B (RHA color chart) สีหลักด้านล่างของจานรองดอก 45D (RHA color chart) บริเวณตอนกลางของจานรองดอกเมื่อตัดตามขวางรูปร่างเว้า (concave) มุมของส่วนปลายของจานรองดอกที่ทำมุมกับก้านช่อดอกเกือบตั้งฉาก (approximately right angle) ความยาวของปลีดอกเมื่อเทียบกับจานรองดอกยาวมาก (very long) ขนาดของปลีดอกเล็ก (small) น้อยกว่า 0.8 เซนติเมตร ไม่มี การม้วนงอของปลี ความโค้งงอตามแนวยาวของแกนปลีดอกโค้งลงมาก (strongly recurved) ปลีดอกรูปร่างเรียว (tapering สีขาวเหลือง สีหลักของปลีดอกก่อนที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นสีเหลือง (yellow) สีหลักปลีดอกหลังจากที่ยอดเกสรเพศเมียพร้อมผสมเป็นสีอื่น ๆ (other) จำนวนดอก 7 ดอก/ต้น/ปี

ลักษณะอื่น ๆ

อายุการปักแจกัน 13 วัน

ภาพดอกและใบของพันธุ์ลำปาง 84-5 หรือห้างฉัตร 132

แม่พันธุ์ : Fantasia

พันธุ์ใกล้เคียง : Dusty Rose

แปลงเปรียบเทียบพันธุ์

สภาพกระถาง

หน้าวัวพันธุ์ลำปาง 84-5 หรือห้างฉัตร 132

ว่านสี่ทิศลูกผสมพันธุ์อิคาราชิ (Ikarashi)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล ผู้อำนวยการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (รศ.ดร.โสระยา ร่วมรังษี)

ที่อยู่ 239 (ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50230

โทรศัพท์ 053 944 043

แหล่งที่มาและประวัติ

ว่านสี่ทิศลูกผสมพันธุ์อิคาราชิ เกิดจากการผสมระหว่างว่านสี่ทิศ *Hippeastrum* 'Papillio' ซึ่งเป็นแม่พันธุ์กับพ่อพันธุ์คือว่านสี่ทิศพันธุ์พื้นเมืองสีแดง โดยศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี 2551 เมื่อเกิดฝกและติดเมล็ดจึงนำมาเพาะได้ต้นอ่อนทั้งหมดจำนวน 499 ต้น ปลูกเลี้ยงจนกระทั่งเริ่มเกิดดอกในปี 2554 ปลูกทดสอบความคงที่ของสายพันธุ์ในปี 2555 ทำการคัดเลือกต้นที่มีลักษณะการแตกกอดี ทรงต้นและใบสวย ทนทานต่อโรค กลีบดอกมีสีส้มสวยงามในปี 2556 ได้ทั้งหมด 14 ต้น เพื่อทำการเพิ่มขยายปริมาณลูกผสมดังกล่าวไว้ใช้ในงานส่งเสริมอาชีพทางด้านไม้ดอกไม้ของศูนย์ฯ ในลำดับต่อไป ซึ่งได้ทำการศึกษา ณ สถานีวิจัยและฝึกอบรมบ้านไร่ ต.บ้านแหวน อ.หางดง จ.เชียงใหม่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด ว่านสี่ทิศลูกผสม *Hippeastrum* hybrid

ประเภท ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก เป็นระบบรากฝอย (fibrous root system) เจริญมากจากส่วนโคนของ basal plate ยาวประมาณ 1-3 ฟุต รากมีลักษณะกลมเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย รากที่มีอายุน้อยมีสีขาวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อนเมื่อมีอายุมากขึ้น มีการแตกแขนงที่ปลายราก

หัว เป็น tunicate blub มีลักษณะคล้ายหอมหัวใหญ่เป็นหัวที่มีส่วนของลำต้นใต้ดินแปรรูปโดยมีลักษณะหูดสั้น และขยายตัวออกมาด้านข้างเกิดลักษณะปล้องถี่มากซ้อนกันเป็นชั้นๆ โคนใบแปรรูปเป็นกาบใบ เรียกว่า bulb scale มีลักษณะสีขาวเชื่อมติดกันเรียกว่า concentric วงนอกสุดของโคนใบแปรรูปมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง ๆ เรียกว่า tunic ขนาดของหัวเมื่อโตเต็มที่เส้นรอบวงประมาณ 20-25 เซนติเมตร

ต้น เป็นลำต้นใต้ดินแปรรูป (modified stem) มีข้อ ปล้องสั้นมากอัดแน่นอยู่บริเวณส่วนล่างของหัว เรียกว่าฐานหัว basal plate

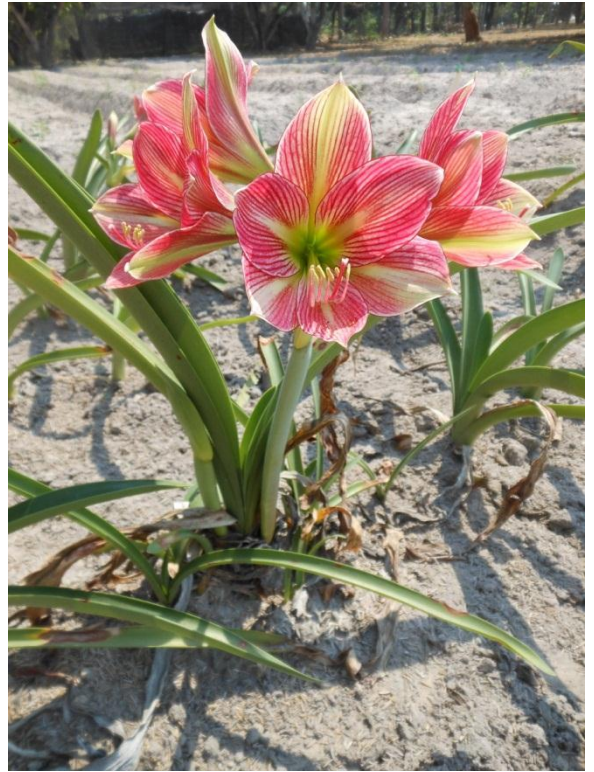
- ใบ** เป็นใบเดี่ยวเรียงสลับ (alternate phyllotaxis) มีลักษณะอวบน้ำสีเขียว เจริญออกมาจากปลายยอดมีลักษณะเรียวยาว ความยาวประมาณ 60-70 เซนติเมตร ความกว้างประมาณ 2-3 เซนติเมตร จำนวนใบประมาณ 10-15 ใบ
- ดอก/ช่อดอก** ดอกเป็นช่อแบบซี่ร่ม (umbel inflorescence) จำนวนดอกต่อช่อ 4 ดอก ดอกมีขนาดค่อนข้างใหญ่เส้นผ่าศูนย์กลางดอกประมาณ 12-14 เซนติเมตร กลีบดอกมีทั้งหมด 6 กลีบ โคนกลีบเชื่อมกันเป็นหลอด ลักษณะกลีบคล้ายรูปโล่ กลีบมีสีแดงอมชมพู หรือ Red – Purple Group 67B พื้นเขียวอมเหลือง หรือ Yellow – Green Group 154D กลีบดอกค่อนข้างหนาขอบกลีบเรียบมีสีแดงอมชมพู มีเกสรตัวผู้ 6 อัน เกสรตัวผู้สีเหลือง เกสรตัวเมียสีขาว ปลายก้านชูเกสรสีแดง ความสูงช่อดอกจากระดับดินอยู่ในช่วง 55-65 เซนติเมตร ก้านช่อดอกมีลักษณะอวบน้ำสีเขียวภายในกลวง ความยาวก้านประมาณ 45-55 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางก้าน 2.9 เซนติเมตร
- ฝัก/เมล็ด** ฝักมีสีเขียวขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2-3 เซนติเมตร มีลักษณะเป็นผล แบบ capsule ใน 1 ผล มี 3 ช่อง เมล็ดมีขนาดใหญ่ลักษณะแบนมีปีกสีดำ

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 30-45 วัน
2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 7 ต้น/กอ
3. จำนวนช่อดอกประมาณ 2 ช่อ/กอ

ลักษณะเด่นพิเศษ

1. กลีบมีสีแดงอมชมพู หรือ Red – Purple Group 67B พื้นเขียวอมเหลือง หรือ Yellow – Green Group 154D โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart (2007)
2. ก้านช่อดอกยาว ตรง และแข็งแรง
3. การใช้งานช่อดอกตัดเมื่อดอกเริ่มคลี่ มีอายุการปักแจกันได้นาน 7 วัน

ว่านสีทึดลูกผสมพันธุ์อิคาราชิ (Ikarashi)

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์โอยามา (Oyama)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล ผู้อำนวยการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (รศ.ดร.โสระยา ร่วมรังษี)

ที่อยู่ 239 (ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50230

โทรศัพท์ 053 944 043

แหล่งที่มาและประวัติ

ศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ทำการคัดเลือกลูกผสมปทุมมาและบัวสีขาวยุคใหม่ที่มีลักษณะดีและสวยงามมาทำการผสมพันธุ์ โดยทำการผสมระหว่างลูกผสมปทุมมา *Curcuma hybrid*. (แม่พันธุ์) กับ บัวสีขาว *Curcuma thorelii* Gagnap. (พ่อพันธุ์) ในปี พ.ศ. 2537 และทำการคัดเลือกในปี 2541 ณ สถานีวิจัยและฝึกอบรมบ้านไร่ ต.บ้านแหวน อ.หางดง จ.เชียงใหม่

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ชนิด ลูกผสมปทุมมา *Curcuma hybrid*

ประเภท ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก อยู่ใต้ดิน มี 2 แบบ คือรากหาอาหารเกิดจากหัวเดิมมีลักษณะเป็นรากฝอย เรียกว่า fibrous roots และรากสะสมอาหารเกิดจากหัวใหม่มีขนาดใหญ่ทำหน้าที่สะสมอาหารบริเวณปลาย รากทำรากบวมพองออกเป็นตุ่มขนาดใหญ่สีขาว เรียกว่า milk stalk

หัว หัวเป็นลำต้นใต้ดิน ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร เรียกว่า เหง้า (rhizome) โดยเหง้ามีลักษณะเป็นแง่งเหมือนขิง ขนาดหัวเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 2.0–2.5 ซม. มีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวสีขาว

ต้น ส่วนของลำต้นที่อยู่เหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) เกิดจากการอัดตัวกันของกาบ ใบลำต้นเทียมเกิดจากตาข้างของเหง้า ความสูงของต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับพุ่มใบ ประมาณ 65-70 ซม. ความกว้างทรงพุ่มประมาณ 30-35 ซม.

ใบ ใบเป็นใบเดี่ยวใบแผ่กว้างใบมีขนาดใหญ่สีเขียวเข้มขอบใบแดง แผ่นใบเรียบหนาแข็ง ใต้ใบไม่มีขน มีประมาณ 3-4 ใบ ความยาวใบประมาณ 35-40 ซม. ความกว้างของใบที่ 3 นับจากโคนต้นประมาณ 11.5 ซม.

ดอก ดอกจริงเป็นดอกที่ไม่มีก้านดอกอยู่ในซอกของกลีบประดับ ดอกจริงมีกลีบเลี้ยง 1 กลีบ กลีบดอก 2 กลีบ กลีบดอก 1 กลีบเปลี่ยนรูปเป็นปาก กลีบดอกและปากสีม่วงเข้มมีขนาด 1.2 x 3.9 ซม. โคนกลีบดอกและกลีบเลี้ยงเชื่อมกันเป็นรูปกรวย

ช่อดอก ลักษณะช่อดอกเป็นแบบช่อแน่น (compact spike) ประกอบด้วยกลีบของใบประดับ (bract) เวียนซ้อนกันเกิดเป็นช่อทรงกระบอกโดยโคนของกลีบประดับจะเชื่อมกันเกิดเป็นถ้วยขึ้น ตำแหน่งช่อดอกเกิดขึ้นที่โคนของใบสุดท้าย ช่อดอกยาวตรง โดยช่อดอกมีขนาดประมาณ 10 x 20 ซม. กลีบประดับส่วนบน เรียกว่า coma bract มีลักษณะทรงรีสีชมพูอมม่วงสลับสีขาวเป็นลายทาง ปลายกลีบฉาบสีเขียวอมเหลือง กลีบมีขนาดใหญ่หนาแข็งมีประมาณ 15 กลีบ กลีบประดับส่วนล่าง เรียกว่า main bract มีลักษณะเหมือนถ้วยกลีบหัว ปลายกลีบเกือบกลมสีเขียวอมเขียว มีประมาณ 27 กลีบ ความสูงช่อดอกระดับดินประมาณ 50-55 ซม. ก้านดอกมีขนาดใหญ่ยาวตรงและแข็งแรงความยาวประมาณ 30-35 ซม. เส้นผ่าศูนย์กลางก้านดอกประมาณ 1.11 ซม.

ผล/ฝัก/เมล็ด ไม่ติดฝัก

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอก 75-90 วัน
2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 2-3 หน่อ/กอ

ลักษณะเด่นพิเศษ

1. ช่อดอกและดอกจริงมีขนาดใหญ่ กลีบประดับหนาและแข็ง
2. สีกลีบประดับส่วนบนสีชมพูอมม่วงสลับสีขาวเป็นลายทางหรือ Purple Group 75A ปลายกลีบประดับส่วนบนและกลีบประดับส่วนล่างสีเขียวอมเหลือง หรือ Yellow – Green Group 144A กลีบดอกและปากสีม่วงเข้ม หรือ Purple Group N79B โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart (2007)
3. การใช้งานช่อดอกตัดเมื่อดอกจริงบาน ½ ของช่อดอก มีอายุการปักแจกันได้นาน 14 วัน

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์โอยามา (Oyama)